

Ishaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednim prilgami ter s „Kašpotom“ ob novem letu vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 20 h, ali gl. 6 60
pol leta	6 „ 60 „ 3-30
četrt leta	3 „ 40 „ 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabrčnik vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez depozitne naročnine se ne oziramo.

Ogledi in poslanice se računajo po petih vrstah: 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

— Vse za omiko, svobodo in napredek! — Dr. K. Lavrid

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice. Dopisi nam; se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“

Ishaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tabakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tabakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabrčnik (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Novi namestnik.

Grof Göess je sel. — Sicer smo vedeli, da res ni več tako daleč do tega, da odstopi ali da bo prisiljen odstopiti, toda da pojde kar tako nakrat, tega se pa vendar ni pričakovalo. Mislilo se je, da se bo zopet govorilo o njegovem odstopu, da se nekako oficijelno napravi pot odstopu, toda tega ni bilo. Tako rekoč: kar čez noč je izginil. Danes je bil še namestnik, jutri ne več. Ko je sel, tudi ni bilo treba dolgo ugibati, kdo bo njegov naslednik, kajti hitro smo slišali, da bo bržčas namestnikom v Trstu imenovan sedanji deželni predsednik v Bukovini Konrad princ Hohlenlohe. Takoj je prišlo na merodajno površje to ime, in sedaj že pričakujemo dneva, da se pripelje princ Hohlenlohe kot namestnik v Trst. Iz tega je pač jasno, da je bilo že vse pripravljeno za premembo na namestništvu v Trstu ter da se je čakalo le pripravnega trenutka, da se ista izvrši. Göess je sel na Dunaj h Köberju, in v posledico avdijske smo tuli: — grof Göess gre. —

Konrad princ Hohlenlohe je rojen leta 1863. na Dunaju iz stare plemenitaške rodbine. Ima torej šele 41 let. Na Dunaju je absolviral gimnazij in vseučilišče. V državno službo je vstopil leta 1888. pri deželni vladi v Solnogradu, leta 1889. je bil koncipist v Pragi, leta 1892. so ga poklicali v ministerstvo, leta 1894. je prišel kot voditelj okrajnega glavarstva v Toplice na Česko, kjer je bil potem tudi okrajni glavar. Tam je bil buknil takrat velik štrajk. Pravijo, da je bil prav okrajni glavar tisti, ki je dosegel, da je skončal štrajk v kratkem času, in sicer tako, da je bilo delavstvo zadovoljno in pomirjeno. Ko je bilo leta 1899. zopet poklican v ministerstvo, so mu priredili pri odhodu iz Toplice ovacije tudi delavci. V ministerstvu je bil dlje časa v industrijskem departementu. L. 1903. je bil imenovan deželni predsednikom v Bukovini. Od tam se čuje glas, da je bil ne-strankarski pri volitvah ter da je gledal na pravico v upravi.

To so sicer lepi glasovi, ali za nas je princ Hohlenlohe homo novus. S severa prihaja sem doli na topli juž ob Jadransko

morje, kjer vladajo izredne razmere, prihaja na njemu doslej popolnoma nepoznani svet. Težki narodnostni boji se bijejo tu pri nas, tu so na površju življi, katere je rodila korupcija in irendentizem, tu se vlada v znamenju krivice po geslu: divide et impera, tu se umetno vstvarjajo razkoli, tu se protežira klerikalizem na celi črti, tu se dviga jednega, da se toliko lažje tlači drugega, tu divja breobzirna politika po cerkvah, tu doli se bije velik socijalni boj; živimo v dobi štrajkov, nezadovoljstva, gospodarskega propadanja, narodnostne nestrpnosti, živimo ob meji, kjer se postavlja za gospodarje nad zveste domačine ljudi, ki hranijo bombe v svojih skrivališčih, ki imajo obrnen ležep proti Dunaju, srce pa jim bije za Garibaldija, živimo z jedno besedo: v skrajno zamotanih, nezdravih razmerah. In v te razmere prihaja novi namestnik.

Pred vsem moramo ponoviti, da je teh razmer kriva ponajveč dosedanja vlada. Razni namestniki so imeli smisel za vse drugo, le za to ne, da bi bili posegli zdravilno v vrvenje ob Adriji ter vstvarili položaj, ki bi bil sposoben, napraviti počasi red iz velikega nereda, dati vsakemu, kar mu gre, izvajati zakone in delati v znamenju pravice. Ali le mešali so in mešali, in iz tega mešanja so v zadnjem času pogledale na dan na neprikrit način korupcije in bombe.

V težke razmere prihaja novi namestnik. Težavno je mesto namestnika v Trstu in velika odgovornost je spojena z njim. V naših razmerah more narediti red le energična roka, ki ostane hladna ob stiskih rok sladkih pa nevarnih življev, roka, ki bo pisala le pravico in podpisavala le pravico, ne oziraje se ne na mogočne voditelje gospodujočih strank ne na visoke cerkvene dostojanstvenike. Ali bo taka roka novega namestnika?

Hvalijo ga, da ljubi pravico, pravijo, da je unet za njo, da gleda, da se vrši pravica, pravijo, da ima srce za delavca, slišijo se le dobri glasovi o dosedanjem njegovem delovanju v politični službi, slikajo ga kot pospeševalca industrije, s kratka: obeta se nam mladega, delavnega, energičnega, izobraženega namestnika, ki je pravičen mož!

Umevno je pač samo po sebi, da stojimo povsem hladni proti vsem slavospevom, ki nam prihajajo s severa o novem namestniku, ter da hočemo počakati dejanj, ki opravičijo hvalo in priporočilo. Po dejanjih se sodi moža, le po dejanjih bomo sodili tudi novega namestnika. Veliki so grehi, katere so zakrivile dosedanje vlade v Trstu, in težke posledice imajo. Odpraviti jih, je skrajni čas, kako, to bo menda naloga novega namestnika!

Če ostane zvest slovesu, da ljubi pravico ter jo izvaja, če se ne uda sladkim besedam sedaj merodajnih gospodujočih laskih strank in sodi Vihinge, kakor pritiče, če se ne ustraši bomb, potem utegne popraviti kaj, kar so zagresile vlade doslej, če pa tega ne bo, potem pa se bo mešalo dalje, v glavnem gotovo ne v prilog Avstrije!

O grofu Goëssu.

V „Slov. Nar.“ smo čitali o grofu Goëssu tak-le dopis iz Trsta:

„Torej so nesposobnega in nevednega grofa Goëssa vendarle spodili. Zaslužil je to že davno, kajti nesrečnejšega namestnika že davno ni bilo na Primorskem. Depretis in Rinaldini sta vsaj vedela, kaj hočeta, grof Goëss pa niti tega ni vedel. Mož je neznanško nadut in ošaben, živel je popolnoma zase, občeval le z nekaterimi aristokrati in o dejanskih razmerah na Primorskem ter o potrebah prebivalstva niti pojma ni imel, kamoli se samostalne sodbe. Ravnal se je največ po nasvetih policijskega ravnatelja Busicha in bivše sutenirane sartolere sedanje milijonarske baronice Reinelt.“

Goëss je bil dosti časa vladar Primorske, a storil ni v tem času prav ničesar. Kako tudi, ko se za uradne posle sploh ni brigal. Njega je kaka prijatna tennis-partija dosti bolj zanimala, ko vsa politika.

Samo v enem oziru je bil dosleden, v nasprotju do Slovencev. Nas Slovencev ni trpel. Že ko je bil se pri deželni vladi v Celovcu, je Slovencev preganjal kar je mogel in lahko se reče, Schmidt-Zabierow in Goëss sta izkopal koroškimi Slovencem grob. Tudi na Primorskem je delal dosledno proti Slovincem in nadaljeval politiko Depretisovo in

Rinaldinijevo, kakor je pač znal. V primeri z Depretisom in prekanjenim Rinaldinijem je bil pravi sušmar. Svoje sušmarstvo je posebno pokazal za časa socialnodemokratskih izgredov v Trstu, pri katerih je bilo dvanajst nedolžnih ustreljenih.

Slovincem v Trstu ostane prijatelj baronice Reineltove in zaščitnik tistega dr. Veneziana, ki se ga v Trstu javno sme imenovati „il borelliere che non è stato mai onesto“, v najžalostnejšem spominu zaradi nečuvnega postopanja povodom umora cesarice Elizabete. Tržaški in okoličanski Slovenci so bili vedno steber avstrijanstva, nositelji avstrijske državne in dinastične misli v Trstu in kadar je bila država v stiski, vedno je klicala na pomoč Slovence. Vsakemu starejšemu Tržčanu je še v spominu, kako so svoj čas prihrumeli mandrijerji v Trst, da kaznujejo Lahe — kako so se Lahi poskrili kot podgane po luknjah, tega pa ne ve vsakdo, da so takrat razni vladni agentje izkoristili nevoljo in ščuvali okoličane, naj „obiščejo Trst“ in preženo Lahom njih presirnost.

Ko je Italijan Luccheni umoril Elizabeto, tedaj je slovenskim okoličanom zavrela kri in pobili so nekaj sip in naklestili nekaj Lahov. Zato so bili po zaslugi in po vplivu grofa Goëssa grozovito kaznovani. Nič se ni upoštevalo, da je proti Lahom nastala nevolja izvirala iz vdanosti do dinastije, iz ogorčenosti nad storjenim grozodejstvom, iz plemenitih in patrijotičnih nagibov. Slovenci so bili kruto nečloveško kaznovani, cesar Franc Jožef pa je odrekel obsojencem vsako pomiloščenje, gotovo zopet po zaslugi grofa Goëssa.

Tega Slovenci v Trstu nikdar ne pozabimo. Od tedaj se načeloma ne udeležujemo nobene patrijotične priredbe, od tedaj ignoriramo cesarjev rojstni dan, od tedaj je ustavljen z naše strani vsak boj proti irendenti. Zaradi nas naj dela irendenta, kar hoče. Mi imamo boj proti Lahom za naše narodne pravice, državne koristi in interese pa naj brani, če hoče država, če pa neče, naj pa pusti. Da je prišlo do tega, to je v največji meri zasluga grofa Goëssa.

Brez dogme.

Roman.

Spisal H. Sienkiewicz. Iz poljščine poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Dne . . . svečana.

Včeraj se je vršil pri nas plesni venček. Angelica je res obračala naše oči vseh. Bele njene roke so gledale iz zaavoja pajčolana, iluzije — in kaj jaz vem, iz kakih že tkanin — kakor roke Venusa, povspenjačočega se iz morske pene. Po Varšavi se je že raznesla vest, da se oženim z njo. Zapazil sem, da je Angelica včeraj na plesu neprestano obračala po meni oči ter kaj malomarno poslušala to, kar so ji govorili plesalci. Bedno dete, ničesar ne zna shraniti zó-se ter tako kaže v-e, kar ima v srcu, da bi moral biti človek slep, da bi tega ne zapazil. Ali glede mene pa je tako pokorna, tako tiha, tako srečna, kadar se približam! Priženjam že, ljubiti jo, ter pri tem postajam slab. Sniatinskima se vsekako le dobro godi! Ne le samo enkrat se mi vriva v dušo vprašanje, ali je Sniatinski bolj bedast ali bolj pameten od mene? Jaz izmed vseh nalog življenja še nisem rešil niti jedne, zato sem ničla; skepticizem me muči, ne čutim se srečnega, marveč zelo vtujenega. On nima manj samozavesti nego jaz, pri tem pa dela; ima dično ženke, in ta zlodček ima nekako filozofijo življenja, ki podpira njegovo srečo. Zato sem jaz odločno bolj bedast. Ključ do filozofije Sniatinskega so njegove dogme življenja. Še

predno se je ženil, mi je dejal: »Nahaja se ena reč, kateri se ne bližam s svojim skepticizmom, katere ne kritikujem in je ne bom kritikoval: za pisatelja mi je dogma družba — za zasebnega človeka pa ljubljena ženska.« Jaz sem si takrat mislil: moj duh je vendarle drznejši, ker se ne umiče pred razborom tudi takih občutkov. Toda sedaj vidim, da me ta drznost ni pripeljala k ničemu. Na drugi strani: ona je tako lepa, ta moja dogma z dolgimi trepalnicami. — Zares oslabavam. Ta nenavadna naklonjenost, kakoršno čutim do nje, se ne da pojasniti s samim pravom naravnega izbora. Ne! v tem tiči nekaj več — in jaz celo vem, kaj. Evo, ona se je zaljubila v-me s tako svežimi in poštenimi občutki, s kakoršnimi me še ni ljubil nihče. O, kako je to vse drugače od onih »ur vaje« ob času, ko sem zadajal in sprejemal vdarce! Ženska, ki moškemu zelo ugaja ter sama močno ljubi, ako samo vstraja, si more biti gotova zmage. »Zablodeli ptič«, kakor se je izrazil Slovacki, se vrne brezdomno k njej, kakor v svoje zavetje, v svojo sobo, in vrne se tem hitreje, čim težje mu je bilo življenje v samotni. Ničesar tako ne gane, ne pridobiva in ne vleče moškega srca nego to, ako čuti, da je ljubljeno. Poprej sem na nekaterih straneh napisal Bog vé kaj o Poljakinjah, toda ako si bi kdo mislil, da radi jedne bedne stranice ali vsled strahu pred očitanjem nedoslednosti ne storim tega, kar v danem slučaju spoznam za boljše, ta bi se pač grozno motil.

Kako vstrezta ta deklica mojemu umetniškemu čutu, to je res nekaj nenavadnega! Po končanem plesu je napočil najprijetnejši trenutek, ko sva pod-

hodu vseh naročila prinesli si čaj v salon, in smo štirje sedli za mizo. Jaz, hote videti, kaj se godi na dvorišču, sem stopil k oknu ter nekoliko odgrnil zavezo. Bilo je že ob osmih zjutraj, skozi šipe je udrla nakrat v sobo dnevna svetloba, ki se je pri blesku svetilnic kazala tako safirno višnjevo, da sem se temu kar čudil. Toda še bolj sem se čudil, ko sem zagledal v tej svetlobi Angelico. Imel sem povsem tak vtis, kakor bi se nahajala v višnjevokasti jami na Capri. Kake barve so se odigravale z njenih golih rok! Kaj mi je bilo početi, toda moja narava in občutljivost je že taka, da sem v tem hipu oslabil popolnoma in da me je Angelica tako pograbila za srce, kakor bibila to njena zasluga. Dolgo in povsem drugače nego doslej sem stiskal njeno roko za lahko noč, ona pa ni umaknila roke ter odgovorila:

»Dober dan, ne lahko noč; dober dan!«

Toda, ali sem morda popolnoma slep, vendar ton tega glasu mi je dejal ob enem z očmi deklice:

»Ljubim, ljubim!«

Seveda tudi jaz.

Teta je ogledovala naju ter zamolklo momljala od veselja. Videl sem, da je imela solze v očeh.

Namenjena sva odpotovati v Plošev.

Plošev, dne 5. svečana.

Že drugi dan se nahajam na deželi. Imeli smo kaj prijeto potovanje. Lepo vreme, mraz. Sneg je škripal pod sanmi ter se lesketal na polju. Pred solničnim zahodom je ta ogromna bela ravan pridobila povsem vijoličkast odsev. V lipah pod Ploševem je raz-

Domače in razne novice.

Učiteljem telovadbe na c. kr. učiteljsku v Kopru je imenovan gospod Adolf Schaupt iz Gorice.

Javni ljudski shod priredi akad. fer. društvo „Adrija“ v nedeljo dne 18. t. m. v Kojškem ob 2. uri popoldne. Dnevni red: 1. Ljudsko šolstvo. 2. Narodna izobrazba.

Akad. fer. društvo „Adrija“ naznana, da se boče vršil IV. izredni občni zbor v sredo dne 21. t. m. ob 9. uri zjutraj. Podrobnosti prihodnjic.

Goriški deželni zbor je sklican na dan 21. t. m.

Umrl je v ponedeljek g. Peter Trevisan, nadkontrolor pri tukajšnji glavni davkarji.

Gg. pevel in pevkinje „pevskega in glasbenega društva“ se vnovič opozarjajo na redne pevske vaje, ki prično za moški zbor dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer in za ženski zbor dne 20. t. m. ob 6. uri popoldne v društvenih prostorih. Vhod je z dvorišča po lesenih stopnicah za silo.

Vabijo se vsi dosedanji izvršujoči člani, da polnostevilno pristopijo. Ker se v letošnje zadnje leto znatno skrčilo, in to posebno ženskega zbora, vabimo vse gosp. in gospe, ki imajo glas in sposobnost, da se prijavijo za vstop ali osebno pri vajah pri pevovodji g. Josipu Michlu ali pa pismeno naravnost na odbor ali potom priglasitve po kakem izvršujočem članu možkega ali ženskega zbora.

Posebno letos mora društvo častno nastopiti, ko ima prirediti velik koncert ob otvoritvi „Trgovskega doma“, ki bo ob enem naš „Narodni dom“ v Gorici, kjer imamo goriški Slovenci pokazati pred množico občinstva napredok v petju in glasbi. Pri navedenem koncertu se bode proizvajala kompozicija društvenega pevovodje g. Josipa Michla, velik prolog mešanega zbora z orkestrom.

Povdarjamo, da je „pevsko in glasbeno društvo“ šolsko društvo, ki ima namen vzdrževati pevsko in glasbeno šolo in pripravljati vzorne koncerte s člani, ki redno obiskujejo tedenske vaje zborov, po vzgledu „Glasbene Matic“ v Ljubljani. Društvo nima nikake politične tendence, in kakor so v „Glasbeni Matici“ združeni vsi sloji višje inteligence do delavskih brez razlike stanu in političnega mnenja, tako je tudi v Gorici ne le mogoča, ampak neobhodno potrebna taka združitev, ker Gorica ni le na straži narodnega slovenskega življa ob italijanski meji, temveč je Gorica tudi mesto, kjer Slovenci lahko proderemo potom mirnega zavesnega dela na kulturnem in gospodarskem polju.

Če je tudi „pevsko in glasbeno društvo“ v prvi vrsti kulturni zavod, vrši prevažno misijo, da vzbuja in vzdržuje potom petja in glasbe narodno čustvo posebno v mladini v oni dobi, ko stopi ista iz ljudskih sol, pa do polnega vzrasta, v dobi, ko se

najbolj razvija človeško čustvovanje in umstveno delovanje.

Dolžnost je vseh narodnih krogov, da to stremljenje podpirajo, ter vabimo slovenske družine, da pošljejo svoje sinove v pevsko in glasbeno šolo, v moški in ženski zbor „pevskega in glasbenega društva.“

V Devinu je priredila „Ladja“ preteklo nedeljo veselico, ki je zaslužila zlasti iz Gorice in iz Trsta večje udeležbe. Železniska zveza je jako pripravna, strošek je razmeroma majhen, ali v kljub temu je bilo n. pr. iz Gorice veliko premalo izletnikov. Ali se tako malo upošteva važnost te edine naše postojanke ob morju?!

Veselica je bila na lepo prirejenem vrtu g. Plesa. Domače pevsko društvo je pelo prvo Volaričevo „Pogovor z domom“. Dobro! — Pevsko društvo „Nabrežina“ je pelo dve pesmi: Zajčev „Poputnica Nikole Jurisiča“ in Eisenhutovo „Krasni spoliljubav“. Vrline tega zbora so že široko znane, in tudi ob tej priliki je dokazal svojo dobro šolo in vneto za lepo petje. — Društvo „Adrija“ iz Barokovelj je zapelo Novakovo „Bimirna noč“. Vrlo dobro! — „Danica“ s Kontovela pa je zapela Hladnikovo „Bleskem u jezera“. Očarala je občinstvo.

Domači diletantje so na to izborno predstavljali šaljivo igro v dveh dejanjih „Trije tički“, katero je spisal g. Jak. Štoka v Trstu. Tako dobro dovršenih predstav smo se malo videli na deželi. Vsa čast vrlim Devincem!

Po igri je pričel živahen ples. Še dolgo časa je vladalo na veseljem prostoru prav živahno življenje.

Slovenska šola v Gorici. — Ker se je bila sklenila na shodu na Katarinijevem vrtu krepka resolucija, zadevajoča mestno slovensko šolo v Gorici, ter je bila ista po predsedniku shoda dr. Dominiku Pucu tudi predložena tukajšnjemu mestnemu magistratu, so napisali laški listi, koliko je izdala doslej goriška občina za slovensko mestno šolo in kako je bila doslej obiskana.

Obisk: Leta 1890. (v tem letu je bila otvorjena) je obiskovalo slovensko mestno šolo Podturnom 1 deček 2. razreda in 2 deklici 4. razreda.

Leta 1896/97. so se vpisali 2 dečka in 3 deklice v razne razrede, ali polagoma so vsi zapustili šolo, in dne 9. novembra je bila šola brez šolskih otrok.

Leta 1897/8. se ni vpisal noben otrok.

Leta 1899/00. se je vpisalo 6 dečkov in dve deklici v razne razrede. Dveh dečkov potem sploh ni bilo več blizu, in tudi drugih 6 je zapustilo šolo drug za drugim, tako da dne 20. sept. ni bilo nobenega več.

Leta 1900/01. se ni vpisal noben otrok.

Leta 1901/02. se je vpisalo 26 dečkov in 6 deklic; hodilo pa je v šolo le 22 dečkov (v vseh 4 razredih) in 2 deklici.

Leta 1902/03. se je vpisalo 14 dečkov in 4 deklice v vseh 4 razredih.

Leta 1903/04. se je vpisalo 16 dečkov in 10 deklic; obiskovalo je šolo 14 dečkov, 10 deklic.

Stroški:

Leta 1896: Plače K 3.433/44, oskrba K 130/98, najemnina K 1000, stroški za popraviljanje K 7.168/34; skupaj 11.732/76 K. Leta 1897: Plače K 3.040, najemnina K 1.000; skupaj K 4040.

Leta 1898: Plače K 3.673/12, najemnina K 1.000, zaplenjeni davki K 866/60, ker je bila šola v „Š. d.“; skupaj K 5.539/72.

Leta 1899: Plače K 4.784/94, najemnina K 1.000, zaplenjeni davki K 1.213/40, stroški za popravilo K 653/04, razno K 170/75; skupaj K 7.812/13.

Leta 1900: Plače K 4.820/80, najemnina K 1.000; skupaj K 5.820/80.

Leta 1901: Plače K 5.540/02, oskrba K 150, najemnina K 1.000; skupaj kron 6.690/02.

Leta 1902: Plače K 5.831/95, oskrba K 200, najemnina K 1.000, učna sredstva K 255.15, poprava šolskih prostorov K 7.806/38; skupaj 15.093/44.

Leta 1903. je naraslo skupnih stroškov K 7.469/06.

Kakor se vidi iz teh podatkov, stane slovenska mestna šola Podturnom goriško občino že lepe svote, ne da bi se bile te porabile koristno in plodno, kakor se ima porabiti za šolo namenjen denar. Le za prireditev vojašnice v šolske namene in za razne poprave so izdali znesek K 14.974/72, ne pa da bi bili s tem denarjem vsposobili staro kasarno za šolo. V pravem pomenu besede proč vržen denar! Goriški občini primanjkuje po raznih straneh denarja, tukaj pa ga meče proč namesto da bi poskrbela čedno, za šolski obisk primerno poslopje v mestu in ne na skrajni periferiji istega; enkrat pač mora vendar priti do tega, da dobimo šolo v mestu, kakor pritiče. 15.000 K so vrgli že proč za popraviljanje kasarne Podturnom; kako lepo bi se bila ta svota že dala porabiti za šolsko poslopje v mestu, in kako grdo se bo videlo, kako je zavržena, kadar bo občina prisiljena, dati v mestu šolo na primernem prostoru. Takrat bo morda treba novih stroškov, na mesto da bi bili dosedanji porabljeni v pravi namen!

Dogodki v Ricmanjih. — Iz Ricmanj pišejo „Ed.“. V četrtek na praznik Malega Šmarna se je vršil v Ricmanjih zopet civilen pogreb 75 let starega moža, ki je bil nekdanji ricmanjski cerkovnik. Sprevod je vodil vaški župan Ivan Berdon ob asistenci obeh cerkvenih starešinov in vseh dvanajst srenjskih odbornikov, ki so nosili goreče sveče. Med sprevedom je svirala domača godba. Ker je bil praznik, je bila na sprevodu ogromna množica naroda iz sosednih vasi izlasti iz tržasko okolice. Gotovo je bilo tega dne v Ricmanjih nad 2000 ljudi. Red je bil kakor navadno uzoren, sedaj ne pri-

hajajo ob takih prilikah več orožniki, čemu tudi?

Ta pogreb je bil že trideseti, ki se je vršil civilno, odkar je ukazal tržaski škof, Nemeč Nagl, z bojoneti razgnati tukajšnjo staroslovensko cerkveno občino ter zapreti obe tukajšnji cerkvi in oba zvonika; da, ta uzorni škof, ki nas tako „ljubi in se za nas briga“, je bil tako malenkosten, da je ukazal zapreti celo lesen mrtvaški križ in mrtvaška nosila, ki so lastnina občine.

Škof Nagl je poslal sem mnogo iztisov svojega „pastirskega pisma“, ki ga je izdal dne 4. t. m. na „V Gospodu ljubljene vernike v Ricmanjih in Logu“. Upamo, da je dobil nazaj že vse iztise. To je bil zadnji „pastirski list“, ki nam ga je poslal, upamo za trdno, da nas ne bo več nadlegoval.

Novi župniji. — Zadnja številka uradnega lista tržasko-koperske škofije je objavila, da sta kapelaniji Klanec in Podgorje, ki sta spadale pod dolinsko župnijo, povzdignjeni v samostojni župniji. Za ustanovitev teh dveh novih župnij sta potrebovala tržaski ordinarijat in c. kr. namestništvo nič manje nego pet let manj dva meseca in to po groznih dogodkih, ki so se vršili in se še sedaj vrše v Ricmanjih, ki so to vas srečno privedli v naročje — pravoslavja. Ko se je dne 3. maja 1900. vršila v Dolini posebna uradna razprava, da se izločijo kapelanije Boljunec, Boršt, Ricmanje, Klanec in Podgorje iz dolinske župnije ter se povzdignejo v samostojne župnije, je bila prečitana tudi izjava tržaskega škofijskega ordinarijata, v kateri se je izlasti naglašalo, da je treba pri tej izločitvi kapelanij od matere fare postopati „zelo modro, pametno in previdno“. Dogodki so pokazali, da „modreje, pametneje in previdneje“ pač nista mogla postopati obe omenjeni višji oblastniji, to je tržaski škofijski ordinarijat in c. kr. namestništvo.

Dela na novi železnici si ogledat pride proti koncu tega meseca okoli 95 dijakov s politehniko v Pragi pod vodstvom dveh profesorjev. Celo prago obidejo peš. Dne 28. t. m. imajo dospeti v Gorico, odkoder krenejo v Trst.

Žrtve vojaških vaj na Vipavskem. — Izvedeli smo, da je umrl v Trstu v vojaški bolnišnici neki vojak 87. pespolka (Pulj), ker se je prehladil na manevrih. Ujel je bil vojake dež; pri tem je bil revež tako premočen, da je obolel, in čez 8 dni je izdihnil v tržaski vojaški bolnišnici.

Bernhart ujet? — Razne se je vest, da se je posrečilo ujeti bivšega četovodjo Bernharta, ki je storil pred časom znani zločin na mostu iz Stratic v Podgoro. Pravijo, da ga imajo že v zaporu v Trstu. Če je le res!

Vpisovanje v šolo. — Na gimnaziju in realki je bilo danes 14. t. m., na ženskem učiteljsku danes in jutri 15. t. m. Na vavdnici bo vpisovanje jutri 15. t. m.

grajala z velikim krokanjem velika jata vran. Zima, huda zima pri nas, to je vendar nekaj lepega. V njej tiči nekaka moč in veljava, pred vsem drugim pa odkritosrčnost. Istotako, kakor nam pravi prijatelj pove resnico v obraz brez okoliščin, pograbi nas tudi ona za ušesa, ne vprašaje nas za dovoljenje. Zato pa njena resnost ugaja ljudem. Vsi smo bili zadovoljni radi tega, da potujemo na deželo. Vrh tega so bile starejše gospe kaj zadovoljne, da so se njih najdražje želje bližale izpolnjenju, pa tudi jaz sem bil vesel, ker sem se dotikal z roko roke Angelice, sedeče poleg mene, pa tudi ona, mogoče, se je čutila radi tega srečno. Potoma je parkrat, sklonivši se, poljubila teti roko, kar tako od prevelikega veselja. Bila je jako lepa v kosmatem ogrtaču in v podvlečeni kučmiči, izpod katere so komaj kukale njene črne oči, še povsem otročje, in lice, ordečelo od mraza. Mladost se je kar odbijala od nje.

Kaj dobro in zavetno se mi zdi v tem Ploševu! Jako rad imam zlasti velike, starosvetne kamine. Teta čuva gozd kakor oko v glavi, toda goriva se ji ne zdi škoda, ker gori od jutra do večera v teh kaminih; plamen hrušči, strelja ter obodruje misli. Ves čas po obedu smo sedeli včeraj poleg ognja. Mnogo sem jim pravil o Rimu in njega ostankih, in poslušali so me s tako pozornostjo, da sem se kar sam sebi zdel smešen. Teta, kadar pripovedujem, ne odtegne svojih oči od Angelice, opazujoča celo nekako strogo, če mar njeno lice ne izraža primerne zanos. Toda ondi je celo preveč. Včeraj mi je dejala:

»Kdo drugi bi ondi bival celo življenje in ne bi opazil niti polovice teh lepotij, katere ti vidiš.«

Ali teta je z dogmatičnim mirom takoj dodala:

»Jaz sem vedno trdila to.«

»Prav, da ni tu blizu drugega takega skeptika, kakor sem jaz, zakaj njegova navzočnost bi me bila spravila v zadrego.«

Neko nesoglasje med nami je Angeličina mati. Toliko je prebila v svojem življenju, toliko se natrudila, da je njeno veselje ostalo enkrat za vselej skazeno. Ona se naravnost boji vsake bodočnosti, in nevodoma goji sum, da se celo v blagostanju skriva nekaka preža. S svojim možem je bila zelo nesrečna; pozneje je prebila na tisoče nadlog, vkarvraje se z imetjem, ki je veliko, toda v kaj slabem stanju. Vrh tega pa boleha neprestano na migreni.

Angelica, se mi zdi, pripada vrsti onih žensk, ki je številnejša pri nas, nego bi si kdo mislil, in katerih radi premčenja nikdar ne boli glava.

Rad pa jo tudi imam radi tega, ker to mi služi v dokaz, da je sposobna za višjo ljubezen. V ostalem me sedaj vse na njej spravlja v zanos. Ganljivost raste tako urno na temelju občutkov, kakor trava po toplem dožju. Danes zarano sem zagledal na hodniku služabnico, nosečo Angeličino krilo in čreveljce, in pri pogledu na te poslednje sem postal tako ganjen, kakor bi imeti jih in nositi jih bilo krona vseh Angeličinih čednostij.

Sploh pa smo mi možje zelo slabi. Z roko tipam svojo lastno žilo ter opazujem napredok te čutne vročine. Žila mi bije jako urno.

Plošev, dne 8. ali 9. svečana.

Teta se je že poprijela navadne vojne z gospodom Hvastovskim. Ta njena navada je tako originalna, da se zares splača opisati tak prepir. Teki je prepir potreben na vsak način da si s tem pomnoži svoj tek, Hvastovski pa, kateri, mimogrede rečeno, izborni gospodari na Ploševu, je plemič iz solitra in

žvepla, ki ne pusti nikomu, da bi mu razpihaval kašo — torej tudi njun prepir doseže časih kaj visoko stopinjo. Že takrat, ko dospeta v obednico, jameta pisano gledati drug drugega; prva začne prepir pri juhi navadno teta, pričinja na primer ta-le razgovor:

»Ne spominjam se, koliko časa že prosim gospoda Hvastovskega, ker hočem poizvedeti kaj o ozimini, toda gospod Hvastovski govori kakor nalašč o vsem drugem, samo o tem ne.«

»Gospa grofinja, v jeseni je ozimina kazala dobro, sedaj pa leži na polju za dva vatra visok sneg — kaj torej morem vedeti? Jaz nikakor nisem Bog.«

»Gospod Hvastovski, ne imenujte božjega imena po nepotrebnem.«

»Jaz ozimine pod snegom ne vidim, torej Ga tudi ne želim.«

»Torej ga morda jaz želim?«

»A gotovo!«

»Gospod Hvastovski, vi ste neznošen!«

»Oj, znosen, znosen, ker mnogo prenesem!«

Na ta ali oni način gre vijak kvišku. Redko mine kateri obed, da se ne bi pričkala do živega. Teta končno umolkne ter vneta je, kakor bi hotela nadbrano razliti svojo jezo. Njen tek je zares izboren. Toda čimdalje je, tembolj se popravlja njena dobra volja. In ko jaz podam po obedu roko materi, poda teti svojo gospod Hvastovski ter gresta skupaj pit črno kavo. Tedaj ga povprašuje po sinovih, on pa ji poljublja roko. V resnici ljubita in spoštujeta drug drugega. Sinove gospoda Hvastovskega sem videl, ko so bili še na vseučilišču. Imajo biti krepki fantje, ki pa so zelo radikalni.

Angelica se je prestrašila iz početka nekoliko te vojne. Pojasnil sem ji, kaj to pomeni, in sedaj, kadar se pričinja prepir, me pogleda skrivoma izpod svojih

Poraz klerikalcev v Dornbergu. — V ponedeljek in včeraj so se vršile v Dornbergu občinske volitve. Bile so burne, bil se je hud boj, kakoršnjega se ni videl Dornberg. Klerikalci so napeli vse svoje moči, da bi zmagali, ali zaman. Kaplan je letal okoli, grozil in pretil, pravil, da bodo izobčeni iz cerkve, kateri ne bodo volili z njim, ponujal kronice in pijačo, revež je bil tako opešal v službi za večjo čast božjo, da v nedeljo ni mogel brati maše, ali vse ni nič pomagalo. Včeraj ga je bil zapustil spomin, in v prvem razredu je hotel dvakrat voliti, ali povedalo se mu je, da je že volil. Nič niso pomagale pridige in shodi v cerkvi, kajti zmagala je v vseh treh razredih napredna stranka.

Dornberg je bil doslej velika klerikalna trdnjava na Vipavskem, na katero so se trdno zanašali. In v tej trdnjavi so zmagali sedaj naprednjaki. Hud boj je bil zlasti v tretjem razredu; šele o polnoči je bil naznanjen izid, ki je spekel klerikalce, da so napeli vse moči v drugem in prvem razredu, ali sledil jim je le poraz. Tu so razumni volilci sami pokazali dosti jasno, da nečejo imeti v občinskih stvareh komanda iz favoz, marveč da bodo sami gospodarili, in pa da hočejo napraviti mir in red v občini. V tako svrhu je trebalo zavezati jezik „gospodoma“ v favozu — in to se je sedaj zgodilo!

Slava možem, ki se niso bali tigrovih pogledov Lovra Točberana in groženj šleavstege kaplana, marveč jim je bila pri volitvah pri srcu le dobrobit lepe dornberške občine. Vsa čast zavednim Dornberžanom.

Kot posebnost s teh volitev omenjamo, da je prišel volit iz Gorice a prof. Berbučem za klerikalce tudi častni občan — pesnik Simon Gregorčič!

Novo šolsko poslopje so otvorili na običajen slavnostni način dne 4. t. m. v Avčah nad Kanalom. Otvoritve se je udeležil okr. glavar prof. Attems, okr. sol. nadzornik Finžgar, župan A. Cvetrežnik, ud okr. sol. sveta M. Zega in drugi.

Eksportna akademija nazvanja, da je izšel seznam predavanj in programa eksportne akademije c. kr. avstrijskega muzeja za solsko leto 1904/5; dobiva se pri ravnateljstvu trgovskega muzeja ali potom knjigotržnic za 25 vinarjev.

O razvltju „katoliško“ zastavo v Mirnu je priobčil ljubljanski „Slovenec“ šele po 14 dneh nekoliko daljše poročilo, katero je posnel po „Gorici“ ali po „Prim. listu“. — Je pač jasno, da je bilo vse tako klaverno, da so hoteli prikriti blamažo z molkom, ko so zapisali le par besed o „sijajnosti“ v Mirnu. Zbudili so se bolj se le potem, ko smo odkrili mi, kak „fiasco“ je doživela klerikalna stranka v Mirnu. — Pa kako žalostno skušajo braniti mirenske „katoličane“! — Po drugi strani pa ni lepo, da je „Slovenec“ pustil svoje pristase tako na cedilu, da piše nekoliko obsirnejše o „slavnosti“ šele čez 14 dni, pa jih še tako malomarno brani!!

Zakaj pa njih ni bilo?! — V „Rd. praporju“ pravi „Mirenska straža“, zakaj da ni bilo nikogar od strani „napredne stranke“ v Miren, da bi bil nastopil proti pismarju dr. Kreku. „Kaj Vam je morda korajže manjkalo“, vprašuje „straža“. Potem pa omenja, da ko bi bili socialistični govorniki tisti dan prosti, gotovo ne bi ljubljanski simulantje imeli korajže po nikomur udrihati“. — Da niso bili prosti, je prazen izgovor. Položaj v Mirnu je pač tak, da se je na vsak način pričakovalo govornikov in reakcije od strani socialne demokracije. Dr. Krek in dr. Lampe sta prišla v Miren kot krščanska socijalista. Proti tem nastopati v prvi vrsti so pač menda dolžni soc. demokrate, saj to je njihova prava proti-stranka!

Kako se bodo vedli naši ljudje v Mirnu, smo vedeli naprej, in kakšen fijasno dožive kršč. socijalisti, smo tudi vedeli. Mi smo storili svojo dolžnost, da je prišlo do fijaske v Mirnu, rdečkarji so držali pa roke križem. Zakaj? Ali jim je manjkalo korajže? Skoro da, kajti Kopača nikjeri ne manjka, le na „katoliško slavnost“ v Mirnu, naperjeno v prvi vrsti proti soc. demokraciji, ga ni bilo. Na shod visokošolcev v Nabrežino je prišel vezat otrobe, na krščansko-socijalistično slavnost z izzivajočim značajem, in sicer je izzivala v prvi vrsti soc. demokrate, kakor že rečeno, pa ga ni bilo! Zakaj vendar ne? — To naj nam povedo rdeči možje, potem šele naj sprašujejo, zakaj ni bilo drugih!

Slepar v družbi s klerikalcem. — „Gorica“ je pred kratkim na dolgo in široko pripovedovala, kako je neki slepar iz Italije ogoljufal g. župana Kosoveča v Črnicah za 100 K ter pisala notico tako nekako skodoželjno nasproti g. županu. Vitrih iz Batuj je predstavil onega Laha d'Angeli za Fogarjevega hlapca g. županu, na kar je ta, ker pozna Vitriha v bližnjih Batujah, na prošnjo dal 100 K. Če je zahteval se več, bi bil dal še večjo svoto, ker je pač smatral znanega Vitriha za moža, kateremu se more zaupati. Oni Lah pa je bil pobegnil. Baje so ga že prijeli. Omenjamo, da je bil d'Angeli izgnan iz Avstrije ter že 26 krat kaznovan. Čudno, da od strani policije tako malo pazijo na take lumpe, da se svobodno vračajo ter sleparijo naprej. — Z V. pa g. župan K. že tudi obračuna.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda s sedežem v Gorici sklicuje redni občni zbor v Medani dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne z dnevnim redom, kakor določuje § 33. društvenih pravil.

Na ta občni zbor se posebno priporoča vdeležiti se v polnem številu, ker je velepomemben.

Ker so prišli gg. v ravnateljstvu in izvun ravnateljstva do prepričanja, da dose-danja pravila ne odgovarjajo dejstvom, za katera so namenjena, zatorej se je v predzadnji seji ravnateljstva izvolil posebni odsek za pretresovanje prenosne, oziroma za

nova pravila, tako, da bi se če treba tudi koj vino izplačalo dotičnikom, koji vino društvu pripustijo, ter se s tem odstranijo pritožbe glede izplačevanja vina strankam.

Vabi se k udeležbi vse one, koji mislijo pristopiti k društvu in kojim je kaj ležeče na napredu in povzdigi boljsega gmotnega stanja naših lepih Brd, koja nam dajo sladko vino „rebulo“ in svetovno znano zlahtno, trpežno sadje.

Omeniti nam je tudi, da letošnja trgativ obeta biti se precej obila v onih krajih, v kojih ni teča poskodovala, ter pri tem, da je lepo, zdravo ter dozorelo grozdje tako, da smelo trdimo, da bode tudi vino gotovo sladko ter močno. In s tem je že dovolj rečeno, da lahko pridejo odjemalci v obilem številu po izvenredno prikupljivo sladko vino „rebulo“.

Veselica vipavske „Čitalnice“ dne 8. t. m. se je izvršila sijajno. Pevsko društvo „Veselica“, godba iz Škednja, tamburasi, citalniški oktet in diletantje, vsi, vsi so storili svojo dolžnost v popolni meri. Veselica je imela krassen materijelen vspeh, zato vsa čast prijateljem in podpornikom, posebno g. grofu K. Lanthieriju na njegovi veliki darežljivosti. — Vsem, ki so podpirali „Čitalnico“ pri prireditvi na ta ali oni način — srčna hvala! Na svidenje — pri proslavitvi stitridesetletnice!

Koncert v Grahovem. — V Grahovem priredijo dne 25. t. m. koncert, kateri bo izvajala godba pešpolka št. 47. iz Gorice. Koncert se bo vršil v restavracijskih prostorih železniskega kolodvora. Po koncertu prične plesna zabava.

Pevsko tamburaško društvo „Podgora“ v Podgori vabi na izredni občni zbor, ki bode v torek dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni Ane Skočir. Vspored po pravilih. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Zemlja je zasula delavca Iv. Grebla iz Roča v Istri. Na delu pri železnici blizu Avč pod hribom izpodkopujejo, in pri tem se je nepričakovano, ker so bržčas preveč spodkopali, utrgala zemlja ter zasula omenjenega delavca. Zlomil si je levo nogo, vsled česar so ga prenesli v Tolmin v bolnišnico.

Nogo si je zlomil gradbeni komisar L. Pesendorfer. Ko je ogledaval dela na železnici pri Solkanu, mu je, idočemu ob Soči, veter odnesel klobuk. Ko je tekel za njim, je prišel z levo nogo nesrečno med kamenje, vsled česar se mu je zlomila.

Grozdje je zobal neki mlad človek v Vekjetovem vinogradu tik Lariseve vile. Ko je sel kmet ogledavat, če je kak tat v vinogradu, ga je našel, ko je lepo mirno zobal grozdje. Baje je čevljar, doma iz Egnae. Kmet pravi, da ima škode 12 K. Nalaganil ga je policiji, ki ga je dela pod ključ.

Umobolni ušel. — 31 letni kmet France Vekjet na Blanci je kazal že nekaj časa, da je bolan na umu. V soboto pa je izginil iz hiše, in od takrat dalje ga niso več videli. Bojijo se, da se je usmrtil.

Zloraba družbe sv. Cirila in Metoda. — V četrtek so blagoslovili na Jesenicah na Gorenjskem temeljni kamen otroškega vrta družbe sv. Cirila in Metoda. Prav bi bilo edino le, da je imela vsa prireditve samo narodni značaj, ali brezvestni klerikalci so porabili to priliko, da so dali prireditvi popolnoma pristransko, klerikalno lice, da, naravnost namen je bil, pri tej priložnosti vzbujati v ljudeh sovraštvo do „liberalcev“. — To je nečuten skandal, kajti znano je, kdo drži družbo po koncu!

Ob priliki družbine skupščine smo že omenili, da bo treba spregovoriti odkrito besedo ter pokazati brezvestnost klerikalcev do družbe v prvi luči. To se tudi zgodi, kajti nesramnost klerikalcev je dosegla vrhunec.

Novo društvo za služkinje snuje dr. Andr. Pavlica, in sicer išče najprvo članice, ne da bi se bilo povedalo, kaka pravila ima to društvo, kak namen in kake koristi bodo imele članice od njega. Sicer je res dobro, če bi se organiziralo tudi te sloje, ali ne verujemo, da bi dr. Pavlica nameraval kaj dobrega! Mož ni za to — zategadelj svarimo gospe, do katerih se obračajo njegovi trabantje, naj mu nikar preveč ne zaupajo!

„Ostija, kristjani smo mi!“ — Zadnjič smo priobčili „popravek“ katoliškega junaka Vuka, da v ponedeljek po „veselici“ ni kričal „Ostija, kristjani smo mi“. Pristavili smo, da mu ne verjamemo. In prav smo imeli. Naš poročevalec se je oglašil ter nam piše, da je istina, da je Vuk kričal: „Ostija, kristjani smo mi“ ter da je pripravljen to dokazati v vsakem slučaju, samo za dan se je bil zmotil, namreč v torek je kričal tako Vuk in ne v ponedeljek. Radi tega se je predrznil Vuk zateči se k § 19. ter dati razumeti javnosti, da sploh ni kričal omenjenih besed. Sama laž se drži teh klerikalnih izpriencev. Drugače seveda bi pač ne kričali: „Ostija, kristjani smo mi“!

V tukajšnji ženski bolnišnici je bila sprejeta v februarju t. l. neka opečena deklica iz Mirna. Kako so grdo z njo ravnali v tej bolnišnici, jo silili celo, da naj le ponesnaži posteljo, da je ni bilo treba odnašati k telesni potrebi, vsled česar je šlo z ranami vedno na slabše, kako so govorili obupanim staršem itd., vse to imamo podrobno popisano. Šele na magistratu, ko je obupani oče odnesel deklico domov ter plačal za bolnišnico, mu je svetoval neki uradnik, naj se obrne do dr. W., da ta jo gotovo ozdravi. Tako se je res zgodilo. Deklica je sedaj zdrava, „usmiljene“ sestre so jo bile obsodile pa že na smrt!

Neki Dalmatincec, po imenu Elija Velimirovič, ki je delal pri novi železnici v Dolginjvi, je v soboto popoldne žagal neko drevo. Žagal je in žagal, pa mu ni bilo nič mar za to, da mora končno pasti drevo. To se je zgodilo ter Velimiroviča poskodovalo na raznih delih telesa in mu zlomilo desno nogo. Pripeljali so ga v bolnišnico.

Blekelj ukradel. — Viktor Molesina, trgovski uslužbenec, je pustil svoj bicikelj v veži neke gostilne. — Ko je odhajal, biciklja ni bilo nikjeri več. V nedeljo zvečer pa je prevrnil neki biciklist na poti ob Soči (Lungh' Isonzo) 5 letno Markičevo deklico. Markič mu je vzel bicikelj ter sel to naznaniti policiji. Policija se je prepričala, da je ta bicikelj last V. Molesine. Tatu so našli, ker je bil prišel drugi dan po kolo k Markičevim, pa ga seveda ni dohil. Ti so ga opisali redarjem, ki so sli v ulico Manzoni ter aretirali Al. Makuca, ki je bil že opetovano kaznovan.

dolgih trepalnic, v koticah njenih ust se prikaže smeh — in pri tem je taka, da bi jo človek kar pohrustal. Na nobeni ženski še nisem videl v svojem življenju takih naravnost alabastrovih senc in takih žilic na teh sencih.

Dne 12. svečana.

Pravcate metamorfoze Ovidijeve, kakor na svetu, tako tudi v meni. Mraz je odjenjal, lepega vremena je konec in na svetu vlada egiptovska tema. Ne morem bolje opisati tega, kar se godi na dvorišču, kakor ako povem, da je čas nekako gnil. Vsekako je to podnebje grozno. V Rimu se ob času najslabšega vremena še po desetkrat na dan pokaže sonce, tu pa je bilo treba že dva črna dneva svetiti v sobi. Ta črna in težka vlaga prodira v misli, jih pokriva s črno barvo in ob enem tlači k tlom. Name ima to grozen vpliv. Teta in Hvastovski sta se danes pričkala huje nego drugekrat. Hvastovski je trdil, da ker teta ne privoli sekati gozde, jih ugonoblja, ker stara drevesa propadajo v nič — teta pa mu odgovarja, da celo brez njene pomoči dovolj posekavajo gozde; »jaz se staram, pa se naj stara tudi gozd!« To me je spominjalo nekega plemiča, kateri je imel veliko posestvo v lepem kraju, pa ni obdeloval tega zemljišča nikdar več nego toliko, »kolikor pes oblaja«.

Toda to je še brez pomena. Ogromno pikrost mi je povzročila nohoté Angeličina mati. Danes mi je začela praviti v rastlinjaku z neko materinsko, toda dokaj neestetično samohvalo, kako se je trudil za Angeličino roko moj znanec Kromicki. Bilo mi je pri tem tako, kakor bi kdo špilje cepil z zobni vilic. Prav tako kakor me je ona višnjevka svitloba razvnela za Angeličico, dasi ni bila to njena zasluga, mi jo je tudi ta snubitev Kromickega pristudila, dasi ni bila to njena krivda. To opico, Kromickega, poznam že

nekoliko let, in ga nimam rad. On je deželan avstrijske Šlezije, kjer so Kromicki imeli svoje dni ogromne predpravice. V Rimu je pripovedoval, da je njegova rodbina že v XV. stoletju nosila grofovski naslov — in v hôtelih se je podpisoval z besedami »Graf von Kromicky«. Ko bi ne bilo črnih majhnih očesec, ki so se lesketale kakor dvoje zrnc opražene kave in prav takih las, pa bi bil kakor človek izrezan iz skorjice sira po obedu, ker ima njegova polt prav tako barvo. Pri tem pa je nekako podoben glavi mrliča. V meni je vzbujal naravnost fizičen gnus. Pfuj! kako mi je to odtujilo Angelico. Dobro mi je znano, da ona za Kromickega in njegove namene ne more biti odgovorna, vendar pa mi jo je to zelo odtujilo.

Ne razumem, čemu mi je njena mati pravila to tako obsirno, kajti ako je imelo to biti zá-me svarilo, pa je povsem zgrešilo svoji cilj. Ona ima svoje ogromne dobre lastnosti, ta gospa P., ker si je znala pomagati v tolikih nadlogah ter pri tem še odgojiti hčerko, toda ona je neukretna in dolgočasna s svojo migreno in svojimi makaronizmi.

»Priznavam,« mi je dejala, »da mi je bil po godu. Časih sem kar padala pod bremenom skrbi. Jaz sem le ženska, ki ne razumem gospodarstva, in ako sem se vendar le vkvarjala z njim, zgodilo se je to na stroške moči in zdravja in radi tega, ker mi je šlo za otroka. Kromicki je jako spreten človek. On dela dobro kupčijo v Odesi, kamor pošilja blago ter izborno špekulira z nafto v Baku — »que sais-je!« Vsa ovira pa tiči v tem, da on ni tukajšnji podanik. Evo, mislila sem si, ko bi se oženil, da bi rešil dolgog Angeličino posestvo ter obenem pobrigal za preméno podanstva radi tega, da bi potem mogel prevzeti to posestvo.«

»Ali Angelica?« vprašam nestrpljivo.

»Angelica, to sem videla, nima do njega velike naklonjenosti, toda to je tako dobro dete. Vrhu tega bi ostala v slučaju moje smrti brez varstva, torej...«

Nisem povpraševal dalje, ker me je to dražilo bolj nego morem povedati, in dasi razumem, da ako se ta zakon ni sklenil, je to zabranila le Angelica, vendar pa nosim v prsih žalost do nje, ker je dovolila, da je zrla na njo taka odurna figura, in zlasti to, da je mogla le nekaj trenutkov omahovati.

Záme je bilo to živčno vprašanje. Pozabil sem samo na jedno stvar, da nima vsak takih živcev kakor jaz in da so Kromickega, navzlic njegovi bibulasti polti in navzlic njegovi podobnosti z mrliško glavo, smatrala ženske za dostojnega človeka.

Radoveden sem, kaj dela sedaj? Pozabil sem vprašati, ali se nahaja v Varšavi, dasi je mogoče, da je tukaj, ker se že zima bliža. Kar se tiče njegove kupčije, rečem to, da utegne biti sijajna, vendar pa dvomim, če je morda oprta na vstrajnem in nepremakljivem temelju. Jaz nisem nikak špekulant in ne znal bi voditi nikake zieldove hupčije, imam pa vendar ta dar, da sam razvidim to. Vrh tega sem še človek, ki mnogo opazuje in si dovolj lahko napravlja izvajanja. Torej ne verjamem našim plemičem, ki si domišljujejo, da imajo genijalne glave za špekulacijo. Bojim se, da spretnost Kromickega ni kaka podedovana ali prirojena zmožnost, marveč le »nevroza«, korakajoča po tem tiru. Videl sem že več podobnih vzgledov. Časih se porodi kar čez noč plemič špekulant; časih se celo zgodi, da mu iz početka služi slepa sreča in se mu hitro množi premoženje... Vendar pa nisem videl še nobenega, ki pred svojo smrtjo ne bi prišel na boben.

Take zmožnosti te bodisi podedujejo, ali pa se pridobé, pričeniš z a, b, c. Sinovi Hvastovskega si

Dr. Gregoričiča ni nič več sram, zategadel pa dopušta, da polni predale njegovega glasila vadniški učitelj Mrcina z jezuitičnimi udriharijami po osehah, z lažmi in obrekovanjem. No, kdor pozna dr. Gregoričiča, tisti ve, kako mu dopade udriharije po osehah, tisti ve, kaka blagodejno segeče njegove živce podlo grdenje neljubih mu oseb. Z ovadbo na sodnijo ni mogel uničiti Gabrščeka, kar bi bil tako rad storil, da bi se bila veselila v rajskem razkošju njegova „katoliška“ duša, sedaj misli, da ga ugonobi s pomočjo učitelja Mrcine. Usmiljenja vredna reveža, ki pa nosita na dan vse „vrline“ — „stare narodne stranke“. Lepa stranka, lep voditelj, lepi bojevnik! Drug drugega so vredni! Nizko, nizko pada don Antonio!

Na Opčinah pri Trstu je neki doslej nepoznani napadalec zabodel laskega delavca Fr. Decima iz Tridenta. Decima je kmalu na to umrl. Napadalec je zbežal proti Repentabru.

Ispred sodnje. — Pred časom smo poročali o spopadih med družinama Magrin in Arzan v Trzicu. Dne 3. julija je sedel Magrin v gostilni, kar je stopil Avgustin Arzan v gostilno, brat Jakob pa k oknu. Magrin je mislil, da ga napadeta, prijel revolver ter ustrelil na Jakoba, ki je bil pa le lahko ranjen. Magrin je potem bežal, pa so ga prijeli. Med potjo v zapor pa je ranil Magrina Avg. Arzan. Vsled tega sta sedela na zatožni klopi Magrin in Avg. Arzan. Magrin je dobil 4 mesece, Arzan pa 6 tednov trde ječe.

Neki 25 letni Gregor Perpič, Hrvat, je bil obtožen poskušeneja posilstva nad 84 letno staro Marijano Florijancič iz Koritnice. Bil je pijan. Sodnija mu je prisodila 2½ meseca zapora.

Mrcina je najdelavnejši sotrudnik „Gorice“, pa se brani tega sotrudništva skoro v vsaki številki „Gorice“. Pravi, da le sumničivo ter da smo si izbrali njegovo ime, da prikramo z njim svojo onemoglost. Ha! Kaka izmislihotina, kaka laž! Mi poznamo pisavo Janeza Mrcine prav dobro, in povedali smo že, da mu lahko pokazemo vsak stavek, katerega zapiše on v „Gorici“. Nam se pač ne more skriti. Saj vendar ve, kako dobro ga poznamo s te strani, pa tudi s strani strahopetstva. Strahopetnež je velik ta „katoliški“ junak, in ker je strahopeten, ker ve, kako malo častno delo opravlja, ki je skrajno nedostojno vsakega moža, se bolj pa izobraževalca mladine, se skriva potuhnjeno ter piše: ne, ne, nisem jaz tisti, ki piše one lumparije po „Gorici“. Mož je tako predrzen, da celo v pogovorih taji in trdi, da ni on tisti A. K. ter da ne piše onih notic, ki so izrodek skrajno nelepe duše. Javna tajnost pa pravi: vse tisto, kar je najbolj strupeno, kar je najbolj hudobno, zvito, lažljivo in perfidno, se steka v nečedne predale Gregoričičevega lista iz peresa vadniškega učitelja Mrcine. Pa čemu se skriva? Saj se mu ni ničesar bati! Solska oblast ga se čisti, od te strani se mu ni bati ničesar. Možje, ki predstavljajo solsko oblast pri nas, imajo najbrže še veliko dopadajenje nad „krščanskim delom“ vadniškega učitelja Mrcine na časnikarskem polju! Zatorej le korajžo, g. Mrcina! Kar podpisete se lahko pod vsak dopis in pod vsako notico v „Gorici“, katera potečeta iz cenjenega vašega peresa!

Konstatujemo, da Mrcina lepo molči na notico o snepsu. Na drugo odgovarja, le snops ga je zadel tako, da trdovratno molči o njem! — Ali mu je ukazal ravnatelj molčati?!

21 krat Feigel. — V včerajšnji „Gorici“ je doletela akademika Feigla ta čast, da je zapisal v njo Mrcina njegovo ime kar 21 krat! — Včasih je pisal Gabršček. Gabršček in zopet Gabršček, sedaj pa piše Feigel, Feigel, Feigel — Komela je dejal za enkrat v oklepaje! — Kakor se vidi, se spušta Mrcina vedno bolj v polemiko z g. Feiglom. Mi mu odsvetujemo, ker se bojimo, da ga užene v kozji rog, čeprav vemo, da ne zna nič peti! Take blamaže pa vendar ne privoščimo našemu predragemu prijatelju v „goriški okolici“.

Mrcina — razžaljen. — To pa je pihal v soboto v „Gorici“, se zviljal in kazal nase, češ, glejte nedolžnega očeta zadeva „hijena“ ravno tje, kjer mu krvavi nezaceljena rana. Mož pravi, da je laž, kar je pisano v „Soci“ o znani zadevi, mi pa mu povemo, da je bilo to znano v uredništvu „Soče“, se predno smo poznali K. F. I. — Ali druga stvar je tu omembe vredna. Zadet je bil Mrcina! Zato pa je tako kričal in se zviljal. Kaj misli mož, da bo nekaznovan uganjal vse one podlosti po „Gorici“? Kaj se ne spominja, kako je on zadeval svojega bližnjega že na najobčutnejši strani, kjer le holi, pa se niti odgovoriti ne da, ali ne ve, koliko je udeležen prav on pri vseh takih in sličnih najostudnejših napadih na svojega bližnjega, ali ne ve, kako se je pasel po drugih ljudeh ter zadeval in zadeval opetovano in opetovano slično, kakor je bil on zadet, da ne omenjamo še drugih lumparij, ki so potekle iz njegovega peresa? — Sedaj se ti vrata, predragi prijatelj v „goriški okolici“, in prepričan bodi, da se ti tudi vrne! Dobival jih boš po vrsti, dokler ne umolkneš!

Resnicoljubni Mrcina piše v „Gorici“: „Dva dni za tem je šla druga komisija pregledat ozgle v Solkan, obstoječa iz obeh Komelov in najnovejšega „Sočinega“ Hanslička — Kajetana Feigla.“ — Resnica je ta, da g. Kajetana Feigla ni bilo poleg, pač pa g. Danilo Fajgelj s svojim sinom. Zato tudi ni mogel Kajetan pri melu poslušati, ali kaj pušča — pač pa se vidi, da „pušča“ nekemu „Hansličku“ nekje v „goriški okolici“, pa ne proti Solkanu!

Ne zna slovnice. — Mrcina trdi se vedno, da je slovnico pravilno: Andrej Gabrščekov podajač, ali mi, ki znamo več slovnice od Mrcine, pravimo, da je prav le: podajač Andreja Gabrščeka. Mrcina se je najbrže informiral pri prijatelju „prof.“ O., ali mi mu svetujemo, da naj povpraša kakega profesorja slovenščine, pa bo videl, da imamo prav mi!

Otroški zajtrk. — Slaven zdravnik se je čestokrat izrazil in drugi znameniti higieniki so mu pritegnili, da otrokom pod 14 leti ni dajati zrnate kave. Ta ima, kakor znano, trup, ki jako škoduje delovanju srca, živcem in želodcu, takozvani kofein, cigar se enkrat tolika množina, kakoršno ima časa močne črne kave, že utegne povzročiti smrt. Vendar pa se še zmeraj toliko mater neče odločiti, da bi zrnatu kavo vsaj za male otroke ne odpravile z domače mize. Najvzornejša pijača bi bila pač čisto mleko, toda izkušnja uči, da je otroci ne pijo vedno radi in da jo le prav malokdaj morejo uživati dalje časa. Zato pa je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava najprimernejši nadomestek. Zaradi milega okusa, ki je podoben kavinemu okusu, jo otroci pijo jako radi in vrhutega je celo otrokom v najnežnejši dobi koristna, lahko prebavna, redilna in krvotvorna. Bila

bi dolžnost vsaki materi, da otroke izza prve mladosti navadi le zdravo, okusne Kathreinerjeve Kneippove sladne pijače in jim daje samo to. Seveda je treba pri nakupovanju vselej paziti, da dobi pristno Kathreinerjevo kavo, ki se sme prodajati samo v izvornih zavojih z varnostno znamko „Zupnik Kneipp“.

Pozor! Samo Templjev in Styria-vrelec sta postavno zavarovana kisl studenca! Vse druge izdelke, kateri ne nosijo znamenja „Templjev“ vrelec ali „Styria“-vrelec ter se nahajajo kot ponarejeni v trgovinah, naj se ne sprejema. Oskrbništvo Rogaskih vrelcev. Zaloga na debelo pri A. Jeretiču v Gorici.

Razgled po svetu.

Sklicanje deželnih zborov. — Sklicani so deželni zbori: Koroski in šlezjski na dan 19. t. m., solnograški in dol. avstrijski na 20., istrski na 21., in sicer v Koper, moravski na 26., kranjski na 27., gališki in predarelski na 30. sept., češki in dalmatinski na 6. okt., gor. avstr. na 3., bukovinski na 10. Za Trst in Tirolsko se še le določi dan.

V Zlatarju na Hrvaškem se je vsrila te dni dopolnilna volitev za „sabor“. Izvoljen je neki Pisacić, kandidat Frankove stranke. Za tega kandidata je šla v ogenj vsa duhovščina, dasi je Madjaron in nedelaven clovek, ali bogat je pa farski podrepnik. Tu se je prvič jasno pokazalo, kam dere klerikalna stranka.

Eksplozija v pirotehnični delavnici v Trstu. — V ponedeljek v jutro se je vnel smodnik v pirotehnični delavnici gospe Valentine vdove Brandolin na Pončani pri Trstu. Požar je uničil vso delavnico. Gasilci so našli popolnoma sezgano truplo 22-letnega pirotehnikarja M. Pelizzoni. Nesrečnik je pripravil neko zmes za umetne ognje, ko je nastala eksplozija.

Trgovinska pogodba z Italijo ima biti te dni podpisana. Določbe glede prometa z vinom stopijo takoj v veljavo, druge določbe pa takrat, ko bo sklenjena tudi pogodba med Nemčijo in Avstrijo.

Proti ženskim slušateljicam na ogerskih vseučiliščih je izdal novo odredbo ogrski naučni minister Berzeviczy. Bivši naučni minister na Ogrskem, Vlascics, je l. 1896. dovolil ženskam učenje na vseučiliščih, a število ženskih dijakin se je tako pomnožilo, da je sedaj omejen obisk le na take dijakinje, ki so napravile zrelostni izpit z odliko. One, ki so pa zrelostni izpit dovršile le z dobrim uspehom, smejo sicer tudi kot izredne slušateljice obiskavati vseučilišče, a če hočejo postati redne dijakinje, morajo koncem prvega tečaja narediti skušnjo z dobrim uspehom. Dijakinji, ki so zrelostni izpit naredile z zadostnim uspehom, pa na vseučiliščih ne bodo sprejemali.

Novi ruski minister zunanjih stvari se imenuje knez Sviatopolk-Mirski. Minister je iz stare plemenitaške rodbine. Rodil se je leta 1857. na Kavkazu.

Ženska v ruskem pogovoru. — Zanimivo je poslušati, kaj pravijo ruski narodni pogovori o ženi. Rus pravi: „Kdor pritrjuje ženi, ne bode doživel ničesar dobrega.“ — „Žena brez strahu je drznejša kakor koza.“ — „Ljubi ženo kot svojo dušo in tresi jo, ko sadno drevo.“ — „Ženska pot je od ognjišča do praga.“ — „Dve ženi tvorita zbor, tri pa pekel.“ — „Ženska glava je kakor tatarska denarnica.“ — „Okoli ženske lazi ne moreš jahati niti na prašiču.“ — „Pri žen-

ski in pijancu so solze poceni.“ — „Kamor ne pride hudič, pošlje ženske.“ — „Zblaznel je in se oženil, zavedel se je in se obesil.“ — „Na polju te goljufa konj, doma pa žena.“ — „Te pi kozuh in bo gorkejši, te pi ženo in bo zvestejša.“

Japonska žena vselej vstane pred svojim možem. Ko se je oblekla, prinese možu, če ni služabnikov v hiši, njegovo pipo in zveplenke k postelji. Pozneje dobi mož od svoje breskvene cvetke ali od svoje lahne jutrenje zarje (tako namreč zove svojo ženjo) čašico čaja in svoj dnevnik. Žena potem pomaga možu pri toaleti in se postavi na prag k slovesu, ko gre njen mož na delo. Pa pri nas?

Privatno imetje v Italiji. — Prof. Fr. Nitti, eden najznamenitejših narodnih ekonomov Italije, je nedavno obelodanil zanimivo delo o bogatstvu Italije. Po računu tega učenjaka iznaša vrednost privatnega bogatstva v Italiji 65 milijard ter je v 15 letih naraslo za 11 milijard. To da je napredek, s katerim bi se zamogli ponasati tudi bogati narodi, ki z nekim prezirom gledajo na siromasno Italijo. V Italiji prihaja na vsako glavo narodnega imetka povprečno svota 2003 lire, dočim prihaja na Angležkem 6993, v Zedinjenih državah 6159, na Francoskem 5492, v Belgiji 5402 franka. Italija ima 1600 milijonarjev, od katerih jih 1000 odpada na severno Italijo. Najmanje milijonarjev je v južni Italiji.

Med vikokošolel v Ljubljani, nemškimi in slovenskimi, je prišlo, kakor čujemo v ponedeljek zvečer do spopada in sicer na kolodvoru. Nemci so obhajali 20-letnico „Carniole“.

Vojna med Rusi in Japonci.

Zadnje vesti.

Danes poročajo listi z vprašaji, da so Japonci zajeli generala Sasulica s 5000 možmi? — Drugih posebnih poročil ni z bojišča, Kuropatkin sporočil carju, da so vrniki miru.

O japonski „zmagi“ pri Liaojangu smo čitali v „Reichswehr“ to-le: „Japonska zmaga pri Liaojangu se krči glasom dosedanjih vesti bolj in bolj. Ako se Rusi — kakor poroča maršal Oyama — ob premogovnikih pri Yantaju res zopet pripravljajo za bitko, potem pa ni bila pri Liaojangu nikaka zmaga v stratezičnem pomenu, ampak je bilo le pridobivanje prostorov, poskusi za „izmaneviranje“ sovražnika iz njegovih pozicij. Na vsaki način je manjkalo na japonski strani proganjanje, a če se bitke ne izkoristi s proganjanjem, ne more nje vrednost nikdar postati odločilna. Vidi se torej, da so v Tokiju zopet enkrat prehitro slavili zmago in da so generala Kuropatkina prehitro uvrstili med generale izgubljenih bitek. Po lastnem pripoznanju Japoncev zdi se, da je resnica ta, da ruska vojska nikakor ni bila tepena pri Liaojangu. Kajti tepene vojske se ne postavljajo kar hitro zopet za bitko. Še manj je možno govoriti o popolni japonski zmagi, kajti zmaga postaja popolna edino le po proganjanju, in zmaga, ki se ne povspeva do proganjanja sovražnika, sploh ni nikaka zmaga. Pripomba v telegramu maršala Oyama od 7. t. m., da so premogovniki pri Yantaju „edini in Mandžuriji“ in „da je bila radi tega posest istih za Ruse življenjskega pomena za železniški obrat.“ izkaja iz popolnega neznanja odnošajev. Japonci sploh nimajo nikakih

bodo nemara znali pomagati, ker je oče prišel slučajno ob vse, in oni pričenjajo od abecede. Toda kdo se z gotovim imetjem, brez kupčijske tradicije, brez strokovne znanosti vrže na to — ta si mora zlomiti vrat. V plemičih je to, ponavljam, denarna »nevroza«. Špekulacija se ne more opirati na prevaro; koliko se pa nahaja v teh plemičkih špekulacijah prevar, to vé le sam Bog.

V ostalem želim gospodu »von Kromicki« srečo.

Dné 14. svečana.

Pax! pax! pax! Ta pikri utis je že preminil. Kako vendar začuti vse, ta Angelica! Navidezno sem kazal dobro voljo, dasi je nisem imel; v mojem obnašanju do nje je bilo opaziti morda samo senco razlike, ali vendar je ona to zapazila in začutila. Danes, pri pregledovanju albumov, ko sva ostala sama, kar se v ostalem pripeti pogostoma, ker naju nalašč ne ovirajo, se je jela nakrat kazati zbegano. Takoj sem spoznal, da mi hoče nekaj povedati, da pa še omahuje in se boji. Črez trenutek mi je prišla v glavo znorela misel, da mi morda prizna svojo ljubezen. Toda takoj sem se spomnil, da imam opraviti s Poljakinjo. Taka poljska sničavarka, ali če se hoče, taka kraljičina rajše poprej umre, nego prizna, da ljubi. Ljubezen svojo prizna, ako jo vprašamo, samo z besedico: »da!« V ostalem me je Angelica sama spravila iz te blodnje, kajti nakrat je zaprla album ter nekoliko jecljaje vprašala:

»Kaj ti je, Leon? Saj tebi je nekaj, kaj ne?«

Jamem jo zagotavljam, da mi ni nič, smejeti se in jo pomirjati; toda ona je vrtela glavo ter nadaljevala:

»Že dva dni vidim, da ti je nekaj. Vem, da takega cloveka, kakor si ti, more vsaka malenkost razžaliti...

pa sem že izpraševala svojo vest, če morda tega nisem jaz povzročila, če morda nisem izustila nečesa, toda...

Tu ji je glas nekoliko strepetal, vendar pa mi je pogledala v oči.

»Jaz ti nisem storila nič žalega? Kaj ne?«

Bil je trenutek, ko sem že imel na jeziku besede: »Ako mi le nečesa nedostaja, nedostajaš mi ti, moja najdražja Angelica,« — toda nekak strah, kakor pravi Homer, me je pograbil za lase. Ne strah pred njo, marveč pred to kljuko, ki se je mogla zapreti. Prijel sem jo za roko, jo poljubil ter rekel kolikor le mogoče veselo:

»Ti ljubljena in poštena stvarica, ne brigaj se za-me, ker mi ni nič... Vrh tega si ti gost tu v Ploševu, in moja dolžnost je, skrbeti za to, da bi se počutila dobro!«

Tu znovič poljubim njeno roko in to pot celo obe. Vse to je bilo še mogoče pripisati na rovaš odkritosrčnosti sorodnika — toda človeška narava je tako bedna, da me je ta zavest, ta vrata, za katera se je bilo v danem slučaju mogoče skriti, pri tem bodrila. Ta počutek nazivam beden radi tega, ker mi ne grozi, razun pred samim seboj, nikaka odgovornost, ali samega sebe vendar ne prekanim. V ostalem čutim, da se ne bom zagovarjal sam pred seboj, kajti počutki so me vodili vedno tječaj, kamor so sami hoteli, v odnošajih do Angelice pa se nahajam povsem pod njihovo oblastjo. Še črtim v tem hipu na ustih razkošno dotiko njene roke — ali so vroče želje brez vake meje. Poprej ali pozneje sam zaprem ta vrata, skozi katera bi že danes mogel ubežati na polje. Ali bi mi bilo to že mogoče? Da, ko bi mi kaj od zunaj pomagalo.

Ona je med tem očividno zaljubljena v-me. Vse me vleče k njej.

Danes sem se v ta namen vprašal: »Ako je ta stvar neizogibna, čemu še odlašati?«

Na to se je našel odgovor: nočem, da bi mi odpadlo kaj od teh ganutij, od tega dregtanja, od teh vtisov, od te mičnosti, kakoršno imajo izgovorjene besede, vprašajoči pogledi, pričakovanja. Hočem razpletati svoj roman do konca. Očitil sem ženskam, da višje cené oblik občutkov, nego občutke same, takisto je tudi meni mnogo mar za to, naj bi se vsi izpolnili. Toda kadar je clovek že v letih, se jame brigati za take reči. Večkrat sem tudi že zapazil, da pri neki stopinji živčnega obrušenja imamo mi, možje, ženske značaje. Jaz sem vrhu tega še nekoliko epikurejec v občutkih.

Po razgovoru z Angelico, ki sem ga navel poprej, vsa postala oba z Angelico kaj židane volje. Na večer sem ji pomagal obrezovati polomljeno grmičje, ker sem se pri tem mogel dotikati njenih rok. Nalašč sem jo oviral v tem poslu, ona pa se je zabavala kakor dete in nalik detetu obračala se večkrat k teti, govoreča z onim preprostim in hitim glasom, s kakoršnim se pritožujejo male deklice:

»Teta, Leon me draži!«

Dné 18. svečana.

Zlod me je odnesel v Varšavo na shod k svetniku S. Světnik S. si prizadeva na vso moč zbrati pri sebi predstavitelje vseh taborov, da bi olajšal s pomočjo čaja in tort medsebojno sporazumljenje, dasi odkritosrčno rečeno, še sam ne vé dobro, ne kaj se ima opirati to sporazumljenje. Jaz, kot clovek, ki biva skoro neprestano za mejo, sem dospel na oni shod, hoté spoznati, kaj vse se godi v tukajšnjih glavah, ter spoznati, kako modrujejo. Bilo je tesno in radi tega dolgočasno, a obenem se je izvršilo to, kar se navadno godi na preveč številno obiskanih shodih.

premogovnikov na bojišču in morajo za svoj železniški obrat dovažati oglje čez morje. Rusi pa imajo na razpolago bogate premogovnike pri Vladivostoku in drugih pokrajinah in niso nikakor odvisni od Yantaja. Oglje pri Yantaju ima torej „življensko vrednost“ le za Japonce, Rusi pa morajo prav lahko pogrešati to oglje.“

Če pa citatelj se ne zaupa tudi tej nemski sodbi, navedemo mu lahko še bolj nesumljivo pričjo, to je dopisnik angleškega strogo japonofilskega lista „Times“. Dopisnik je bil očevidec bojev. Ta pravi, da so bili Rusi sicer hudo pobiti, ali Kuropatkin je izvojeval zmago nad japonsko strategijo. — No, da bo slika mnenj popolna, naj povemo še, kako sodi italijanski polkovnik Barone o sedanjih fazi vojne. Japonci so si stavili, pravi, dva cilja, a niso dosegli nobenega: niso vzeli Port Arturja in niso prisilili Kuropatkinu v odločilno bitko, da bi ga premagali. Prvi cilj utegnejo še doseči, drugega pa težko več. Žalova obramba Port Arturja je omogočila Kuropatkinu, da se je umaknil v redu. Velika pogreška Japoncev je bila, da so se zagrizli pred Port Arturjem. Japonci so na krizpotju: ali se bodo lovili za nedoseženim namenom, ali pa bodo sledili nasvetu previdnosti ter se lepo vstavili pri Mukdenu. Barone jim svetuje to poslednje.

Umaknenje je Kuropatkin izvel tako, da je vojaški veščaki označajo kakor mojstersko delo strategije.

Izgube pri Liaojangu.

Vsa poročila z bojišča se strinjajo o tem, da je v bitki pri Liaojangu padlo na obeh straneh nad 60.000 mož, od teh pa je bilo dobri dve tretjini Japoncev. Japonski uradni viri cenijo rusko armado, ki se je nahajala v boju pri Liaojangu, na 184 pehotnih bataljonov, 128 konjeniških svadronov in 572 topov. V celem so imeli Rusi torej 199.000 mož, dočim so jih imeli Japonci okoli 230.000.

Japonske izgube pri Port Arturju in Liaojangu.

„Reuterjev biro“ poroča iz Tsingtau: Neki japonski častnik, ki je na potu v Tokio prišel v Tsingtau, je izjavil, da so imeli Japonci v zadnjih dneh pri Port Arturju velike zgube in sicer nad 16.000 mrtvih in ranjenih. Pri Liaojangu so Japonci zgubili nad 20.000 mož.

Izgube v bitki pri Liaojangu.

Ruski dopisniki poročajo: Rusi se umaknejo baje do Tienlina. Rusi so baje izgubili 12.000 mrtvih in ravno toliko ranjenih. Japonske zgube so dvakrat večje.

Skupne izgube Japoncev v bojih pri Liaojangu od 26. avgusta naprej, vstevši častnike, znašajo 17.539. Častnikov je bilo ubitih 136, ranjenih pa 464.

Tako poročajo iz Tokia.

Japonske izgube.

Po dosedaj znanih podatkih so Japonci v tej vojni že izgubili ogromno množino vo-

jakov. Kurokijeva armada je do liaojanske bitke izgubila 28.000 mož, in sicer pri Kinlientengu na reki Jalu 10.000 mož, v bojih na gorskih prelazih 2000 mož, v bojih pri Thaonanu 21. junija 1900, v bojih 4. in 6. julija pri Ganejaci in Ufangnanu 6000, v boju 18. julija pa 8000 mož. Izgube Nodzujeve armade znašajo v treh bitkah 16.000 mož, to je pri Sjahotanu 1500, na Dalinskem gorskem prelazu 6000 in pri Simučenu 8000 mož. Na vsi izgub pa je imel general Oku — namreč 39.000 mož, in sicer pri Kinčovu 19.000, pri Vafankovu 7000, pri Kajčovu 4000, pri Dačičavu 7000 in pri Hajčengu 2000 mož.

V 13 bitkah so torej vse tri japonske armade izgubile 83.000 mož.

Takisto je gotovo, da so Japonci pred Port Arturjem že izgubili okoli 65.000 mož, da so torej znašale japonske izgube do konca avgusta — ne vstevši bolnih vojakov — okoli 150.000 mož. Pripomniti pa je treba, da v to število niso vštete izgube v krvavih bojih pri Liaojangu. Ako se uvažuje, da so Japonci v teh bojih izgubili najmanj 40.000 mož, znašajo japonske izgube do danes ogromno število okoli 200.000 mož!

Japonski vojaki plenijo.

„Reuterjev biro“ poroča iz Liaojanga od 7. t. m.: Japonski vojaki, ki so prodrli v mesto, se obnašajo zelo surovo. V minoli noči so javno plenili po hišah in prodajalnicah.

Ruska oboroženja.

Rezervisti iz 22 okrožij, ki spadajo pod odeski vojaški okraj, kakor tudi vrsta rezervnih častnikov države so poklicani pod orožje.

Najeti parniki.

Rusija je najela za daljšo dobo mnogo parnikov severo-nemških pristanišč, ki bodo preskrbovali ladje ruske balliske eskadre na nje potu v vztočno Azijo.

Baltiško brodogradništvo v Vztočno Azijo.

Baltiško brodogradništvo je odplulo 10. t. m. v Vztočno Azijo.

Kakor se je poročalo včeraj, se je odhod balliskega brodogradništva v Vztočno Azijo zakasnil za 8 dni.

Tienlin.

Dopisnik „Daily Maila“ javlja, da je mesto Tienlin, kamor se umikajo Rusi, mnogo bolj utrjeno nego li Liaojang. Tienlin ima ugodnejši položaj. Od severozapada in zapada je obdan od gorovja, ki gospoduje nad raznimi prelazi. V Petrogradu menijo, da se Kuropatkin tukaj poda v večjo bitko. V Tienlinu se nahajajo ogromne zaloge živil in streliva. Sodi se, da bo zamogla skupna japonska vojska še le v treh tednih napasti Tienlin. Tedaj bosta že na bojišču novi armadi sibirske vojske in prvi armadni voj, tako, da bo Kuropatkin zamogel prestopiti v ofenzivo.

„Novo Vreme“ o položaju na bojišču.

„Novo Vreme“ piše: Sedaj je jasno, da smo morali zapustiti postojanke pri Liaojangu, ker je bila nevarnost, da nam Kuroki prereže pot. Rusi so pač odbili eno divizijo Kurokijevo, a Japonci so potisnili divizijo generala Orlova, zadavši jej mnogo izgub. Treba bo nekaj časa, da se naše sile zopet koncentrirajo. Umikanje se še vedno vrši pred številnejšim sovražnikom. Japonci nam slede. O bitki, ki se je pričela 24. pr. m., se ne ve, kdaj se bo izvršila, ker sedaj ima inicijativo neprijatelj. Še-le po koncentracijimo zvedeli za vse naše izgube. Čete se vrlo drže, a iluzijam se ni treba podajati: težki so ti dnevi, vendar upamo v bodočnost. Med kitajskim prebivalstvom se kažejo znamenja nemirov.

V Daljnem

je baje 15.000 japonskih bolnikov in ranjenec. Mesto je podobno veliki bolnišnici in zatrjuje se, da bolezen „beri-beri“ decimuje čete, ki oblegajo Port Artur.

Rusko brodogradništvo v vstočni Aziji.

Prva ruska eskadra Tihega Oceana, čije poveljnik je podadmiral Bezobrazov, šteje glasom ruskih virov danes se sledete vojne ladje:

I. V Port Arturju se nahajajo 1. oklopnačje: „Peresvet“, „Sebastopol“, „Pobjeda“, „Poltava“, in „Retvizan“; 2. križarka prvega reda: „Bajan“ in pokrita križarka I. reda „Palada“; 3. križarke drugega reda: „Zabijak“, „Razbojnik“ in „Džigit“; torpedokrižarki „Vadnik“ in „Hajdamak“; 4. topničarki za visoko morje „Bobr“ in „Gremjaseč“; 5. Lovci torpedov: „Unimateljni“, „Bojevoj“, „Vlastnij“, „Vinoslivij“, „Razjasci“, „Silnij“, „Storozevoj“, „Smelij“, „Serditij“, „Strojnij“, „Skorij“, „Voditeljni“, „Bezuprečnij“; skupno torej 27 vojnih ladij poleg 14 torpedov 1. in 2. razreda ter transportnik ladij „Angore“ in „Amurja“.

II. V Vladivostoku so vojne ladje: 1. oklopni križarki I. razreda „Gromohoj“ in „Rossija“; 2. pokrita križarka I. razreda „Bogatir“; 3. lovci torpedov „Vojski“, „Bujni“, „Blestasči“, „Bistri“, „Vodovi“ in „Bravi“.

Skupno šteje torej prva eskadra ruskega brodogradništva v Them oceanu 36 vojnih ladij, dovoljno število, ki bo Japonce sililo, da bodo morali ob prihodu druge eskadre Tihega oceana razdeliti svoje brodogradništvo.

Dva japonska ogleduha v Petrogradu.

V Petrogradu so aretirali te dni dva japonska ogleduha. Prišla sta v Petrograd ter dobila službo v trgovini. Jeden izmed njih je tudi prestopil v pravoslavje ter se poročil z neko Rusinjo. Iz papirjev, ki so jih našli pri njima, je razvidno, da sta oba pomorska častnika japonska ter sta bila odposlana v Rusijo takoj začetkom vojne v svrhu ogleduštva.

Novo japonsko poseljilo.

Japonci najamejo baje s prihodnjim mesecem novo posojilo 80 milijonov jenov. Pogoji za to še niso določeni, pa bodo menda taki, kakor pri zadnjem posojilu.

Umikanje ruske armade.

Rusi se umakajo proti Tienlinu. Japonci prodirajo le polagoma. Rusi se nahajajo v ugodnem položaju in ruske čete so vzlic vsem neprilikam, ki jih imajo na umikanju, vendar dobre volje.

Zaloga municij v Port Arturju.

„Kölu. Zeitung“ so sporočili iz Petrograda: V tajni zalogi, katero so nedavno odkrili v Port Arturju in ki so jo napravili Kitajci pred japonsko-kitajsko vojno, je bilo najdenih 60.000 do 100.000 granat, nekoliko sto starih Kruppovih topov, ki so še za rabo, velika množina smodnika dobre vrste in baje tudi mnogo pušk s patronami.

Podrobnosti o bitki pri Liaojangu.

Specijalni dopisnik lista „New-York Herald“ je poročal še razne podrobnosti o bitki pri Liaojangu. Utis bojišča — pravi — ostane nepozaben. Okopi so bili polni japonskih in ruskih mrličev. Na milijone music je obletalo bojišče. Poročila japonskega glavnega štaba, ki so bila poročevalcem na razpolago, so v mnogem neresnična. Ista govore o paniki, ki da je nastala med ruskimi četami, dočim so v resnici ruske baterije vedno zadrževale prodiranje Japoncev.

Zlasti je bilo strašno klanje dne 2. in 3. t. m., ki je trajalo do poludne 4. t. m. Tega dne je pričel goret kolodvor v Liaojangu in požar se je naglo razširil. Po dnevu je bilo še mnogo malih bojev. Zvečer je bil Liaojang v rokah Japoncev, toda isti so izvojevali le brezplodno negativno zmago. Rusi so se umaknili v popolnem redu, in v Liaojangu ni ostalo ničesar. Vse zaloge in celo železniški material so vzeli Rusi s seboj. Neki visji angleški častnik mi je izjavil, da prava vojna začena še le sedaj. Japonci so izgubili najmanj 20.000, Rusi pa 15.000 mož. Japonski načrt, da bi zajeli Kuropatkinovo armado, je popolnoma izpodletel, ker so Rusi na potu v Harbin. Iz vsega je razvidno, da ni Kuropatkin nikakor nameraval, da bi se v Liaojangu branil do skrajnosti; zadrževal je le Japonce z mnogo manjšim številom vojske, nego so jih isti imeli; prizadejal je sovražniku groznih zgub in vodstvo japonske vojske, ki je dobilo pri Liaojangu le dve lokomotivi in 4 tope ter vjelo 16 Rusov, bo videlo, da postane vojna v bodoče še mnogo težavnejša, nego je bila do sedaj.

Kuropatkin generalu Steslju.

Petrogradski listi priobčujejo brzjavko, katero je poslal generalu Steslju v Port Artur Kuropatkin, predno se je umaknil iz Liaojanga. Brzjavka se glasi: „Zahvalite se v mojem imenu hrabri posadki na njenem junastvu. Zaupam popolnoma na Vas in se na-dejam, da vztrajate v boju do zadnje patrone in do zadnjega kosčka sladkorja in da ste pripravljene, ali slavno umreti, ali sijajno zmagati. Pripravljara silno armado, da osvobodim Port Artur.“

(Zadnje vesti spredej.)

Evo, ljudje enakega mišljenja so se zbirali v kroge v posebnih sobanah, se ondi vzajemno posvetovali, drug drugemu pritrjevali itd.

Tu sem spoznal več tukajšnjih svetnikov in predstaviteljev tiskarstva. Za mejo se nahaja velika razlika med pisateljem in časnikarjem. Prvega smatrajo za umetnika in mislilca, drugega za procedurista (ne znam tega drugače imenovati). Tukaj te razlike ni, in ljudje iz obeh teh vrst so kršteni z enim skupnim imenom: literat. Večina njih se tudi ukvarja s časnikarstvom in s književnostjo. V obče pa so to rednejši ljudje, nego so časnikarji za mejo. Ne ljubim časnikarstva ter ga smatram za nadlogo, ki muči človeštvo. Naglica, s kakoršno seznanja ljudi z dogodki, se ne nahaja v ravnotežju s približnostjo informacij ter ne nadomešča one nezasišane lahkomišljenosti javnega mnenja, katero mora zapaziti vsakdo, kdor tega ne more zmagati. Časnikarstvu na hvalo je izginil ta počutek, na podlagi katerega so ljudje razločevali resnico od laži; izginil je počutek dostojnosti, pravice in krivice; zlo ne začuti več srama, krivica je jela govoriti z jezikom pravice, z eno besedo: splošna človeška duša je postala nenravna in zaslepljena.

Na tem shodu je bil med drugimi tudi Stavovski, katerega smatrajo za najboljšega v skrajno naprednem taboru. Govoril je kot jako sposoben človek, ki pa ob enem boleha na dveh boleznih: na ledvicah in na lastnem »jaz«. On namreč nosi ta svoj »jaz« kot steklenico polno vode in zdi se ti, da govori neprestano: »Previdno, ker sicer se razlije!« Ta strah se vcepja po »sugestaciji« naokrog stoječim do te stopinje, da nihče ne sme biti pri njem drugega mnenja. Njegova veljava tiči tudi v tem, da verjame v to, kar govori. Tega človeka po krivici smatrajo za skeptika. Nasprotno, to je temperament, kakoršnega so morali

imeti nekdanji fanatiki. Ko bi se bil rodil Stavovski pred nekoliko sto leti ter sedel v tribunalu, bi bil istotako sodil ljudi, naj se jim istotako za pregreho potegne jezik skozi vrat, kakor so delali takrat. Danes se je vrnilo v ta fanatizem nekaj drugega — danes se je napolnil s sovraštvom do tega, kar bi bil nekdanj ljubil, v ostalem pa ostal tak sam.

Opazil sem, da so naši konservativci obkoljevali Stavovskega ne le iz radovednosti, marveč iz neke čuječe koketerije. Pri nas, in morda povsod, ima ta stranka malo poguma. Vsakdo se je približal Stavovskemu z očmi sladkimi nalik smokvam in s frazo kakor naslikano na čelu: »Dasi sem, gospod, konservativec, vendar... In ta v e n d a r so bile duri nekakega kesa ter obenem vsakovrstnih pripustitev. Bilo je to tako jasno, da, ko sem se jaz kot skeptik glede vseh taborov začel pričkatati s Stavovskim, ne kot kak predstavitelj, marveč preprosto kot človek, je v danem slučaju drugega mnenja, je moja predrznost vzbudila splošno začudenje. Tu je šlo za vrste, ki jih drugi izkoriščajo. Stavovski je jel govoriti o njih položaju brez izhodišča, o njih slabosti ter pomankanju zmožnosti za obrambo — in prav tedaj, ko se je jel zbirati okrog njega čimdalje večji krog, sežem mu v besedo: »Prosim vas, ali ste se navzeli Darwinove teorije glede borbe za obstanek?«

Stavovski, ki je prirodoslovec po poklicu, je rad sprejel razpravo na tem polju.

»Naravno!« mi reče.

»Torej dovolite, da vam rečem, da ste nedosledni. Zakaj ako bi se jaz, kot kristjan, brigal za slabe, brezorožne, potlačene — pa bi bilo tu prilično reči: Kristus mi je tako zapovedal. Toda s stališča borbe za obstanek bi imeli reči sami sebi: »so slabi, so bedasti, torej morajo postati plen, ako ne teh pa onih

— to je izborno pravo narave — torej zlod jih poberi!« Čemu vi tega ne porečete; pojasnite mi to protislovje?«

Bodisi, da je Stavovskega zbegala opozicija, katera ni bil navajen, ali res teh rečij ni pretresal nikdar v mislih, dovolj, da hipoma ni našel odgovora, postal je zbežan ter ni izrekel niti besede: altrizem, ki itak ne pomeni skoro nič

Na to je pričela številna emigracija naših konservativcev na mojo stran, in lahko bi bil postal junak tega večera, ako bi ne bilo že pozno, da sem se vtrudil ter sem se hotel vrniti na noč v Plošev. Polagoma so se odpravili tudi ostali.

Imel sem že kožuh na sebi ter sem le še iskal, nekoliko vznemirjen po žepih binokelj, ki se mi je bil nekam skrtil, kar se Stavovski, ki je očitno že našel odgovor, približa k meni in reče:

»Vprašali ste me, čemu jaz...«

Ker pa sem še neprestano iskal binokelj in se jezil, ker ga nisem mogel najti, mu sežem v besedo:

»Gospod,« pravim, »odkritosrčno rečeno, mene to vprašanje dosti ne briga. Vidite, gospod, da je že pozno, in da vsi odhajajo; ker sem pa pri tem več ali manj že uganil, kaj mi nameravate povedati, zato mi dovolite, da vam voščim lahko noč.«

Zdi se mi, da sem si napravil v njem smrtnega sovražnika zlasti s tem poslednjim odgovorom.

(Dalje pride.)

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za
birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidn.
postrežbo po jako zmernih cenah.

100 kvintalov grozdja

fine vrste kakor:

refošk, muškati in drugo
je na prodaj.

Oglasiti se je pri županstvu v Biljah.

A. vd. Berini - Gorica
Šolska ulica št. 12

velika zaloga oljkega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Frežaja na drobno: K -72, -80, -88, -96, 1-04.

1-12, 1-20, 1-36, 1-44, 1-60, 1-80.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pošča kupcu do

popolne vprabe olja; po vprabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za nove
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po želji
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke,
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške
pince, potlice itd.

Gorica * Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti
nadškofijski palači. - Sobe
za prenočišča po zmernih ce-
nah. - Velik jedilni salon,
poleg stekleni salon s teraso.
- V poletnem času prijeten
vrt z verando. - Sobe za
klube, društva, za sklenjene
družbe. - Izborna kuhinja.
Domača in ptuja vina. Izvirno
pilzensko «prazdroj» - pivo.

Kerševani & Čuk

v Gorici

v ulici Riva Castello št. 4 (konec Raštelja.

Priporočata slavn. občinstvu iz mesta
in z dežele

svojo mehanično delavnico, zalogo
šivalnih strojev in dvokoles iz to-
varne „Puch“ ter drugih sistemov

Sprejemava vsako popravilo in rekonstru-
iranje bodisi šivalnih strojev, dvokoles
pušk in samokresov.

Vsako popravilo, šivalni stroj ali dvokolo
jamčiva.

Z ozirom na najino dolgoletno skušnjo,
zagotavljava, da so izdelki najine zaloge naj-
bolje vrste in trpežni, ter izvršuje vsako
popravilo bodisi šivalnih strojev ali dvokoles
točno in dovršeno.

Posojujeva tudi dvokolesa.

Veliki prazni sodovi iz Srbije

iz hrastovega lesa z železnimi
obročji, od 2, 7, 20, 30 do 70
hektolitrov, 6-7 cm debelosti
v glavi, v popolnoma dobrem
stanju, so na prodaj, kakor
tudi kadi različnih velikosti.
Natančneje se izve pri gosp.
L. Sternu, na Franc-Josipovi
cesti št. 9.

Doslej je izšlo v zalogi

„Goriške Tiskarne A. Gabršček“

v Gorici

7 knjig „Denca slovanskih povestij“

- I. knjiga: 1. Figura. - 2. Iz križarskih bojev
na Poljskem. - 3. Slepčevodja. - 4.
Slika iz gladnih let. - 5. Slovaške sli-
čice. - 6. Ada. 7. Očenaš. - 8. Sov-
ražnik. - Cena K 1-
II. knjiga: 1. Mati in sin. - 2. Vsakdanji
dogodki. - 3. Ded Liben. - 4. Sanjarije
in resničnost. - 5. Na brodu. - 6.
Zlatija, vojaška nevesta. - 7. Žyvila
ali moč domovinske ljubezni. - 8.
Črnogorski stotnik. - 9. Odrtnik. -
10. O Hiljakih. - Cena K 1-
III. knjiga: 1. »Prokleti ste...!« - 2. »Kadar
pridem z vojne!« - 4. Pomladni mraz.
- 5. Slike. - 6. »Narodne pripovedke.«
Cena K 1-20
IV. knjiga: 1. Rusinja. - 2. Prve rože. -
3. Mala igra. - 4. Stara pestunja. -
5. Maščeval se je. - 6. Jetnikovi otroci.
Cena K 1-20
V. knjiga: 1. Lux in tenebris lucet. - 2.
Moč ljubezni. - 3. Že zopet. - 4.
Glasovi iz groba. - 5. Noč v gozdu.
6. Izdajalec. - 7. Gozd šumi. - 8.
Dva huzarja. - Cena K 1-20
VI. knjiga: 1. Črtice z ogljem. - 2. Ta
- 3. Poroka po pomoti. - Cena K 1-20
VII. knjiga: 1. Bolnik. - 2. Dež. - 3. Svetla
prikazen. - 4. Pripovedka o ošabnem
Ageju. - 5. Stari oče Zahar. - 6. Go-
rolomov. - 7. Strašna osveta. - 8.
Dva sina. - 9. Zakaj? - Cena K 1-20

»Venec slov. povestij« prinaša prevode iz
ruščine, poljščine, češčine, slovaščine in srbo-
hrvaščine. - Izhaja v nedoločenih rokih.

Kdor naroči po pošti, naj pridene 10 vln. za poštnino.

Posilja se jedino po povzetju ali naprej
poslanim zneskom.

Na zahtevanje pošiljamo cenik naše književne zaloge.

Prazni sodi od 700 litrov

so na prodaj

na Šempeterski cesti št. 9.

Redka priložnost!

Le kratek čas!!

Radi preselitv^a moje prodajalne v hišo
gospoda Pauletig-a, Gosposka ulica št. 10, tik hotela
„Tri krone“, razprodam razno blago, samo do končane
preselitve pod lastno ceno

kakor: okoli 500 zimskih in letnih blus od 1 krone naprej, razne otroške oblike
predpasnike, spodnja krila, čepice i. t. d.

Po močno znižanih cenah.

raznovrstne dežnike, solnčnike, pihalke, čipkasto ovratnike, volnene rute, razne
pletene kakor: rokavice, nogavice, jopice, Jaeger-perilo, svilene in volnene šerpe,
žepne robce, galoše, domače čevlje, moderce, pasove, svileno blago za bluze in
okraske; nadalje razno perilo za gospode kakor: srajce, hlače, ovratnice; sport-no-
gavice, in jopice i. t. d. - Razno modno blago za dame in gospode.

J. Zornik, trgovina modnega blaga in perila.
Gosposka ulica št. 7.

Fr. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17.

— Priporoča —

se slavnemu občinstvu za bližajoči se vsah vernih duš dan

svojo bogato zalogo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostitih ali finih
iz kraškega kamna najbolje vrste za 15 kron in više.

V zalogi ima tudi razne kamnite p'ošče,
umiravnike za kuhinje, žabe itd.

Sprejema in izdeluje vsakovrstno kamno-
seško in strunarsko stroko spadaljoča
dela po prav zmernih cenah.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%, - večje stalne, naložene najmanj na jedno
leto, po 5%. - Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube
obresti. - Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali
mesečnih obrokih, - proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih
letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. avgusta 1903:

Deleži: a) podpisani	K 1.210.300
b) vplačani	405.188-
Dana posojila	1.631.164-
Vloge	1.203.438-

Franc Palik

v Gorici, Nunska ulica 17

Izdeluje po najnovšem sistemu

stiskalne stroje za grozdje in sadje,

vijaki so iz najboljšega jekla, podnožje ali
stojala iz vlitega železa.

Jamči najboljšo in točno postrežbo

Lastni izdelki.

Anton Ivanov Pečenko - Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih
in drugih priznanih vinogradov.

Destavlja na dom in razpošilja po
železnici na vse kraje avstro-ogerske
monarhije v sodih od 56 l naprej. Na
zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna in točna.

Zaloga piva

„Delniško društvo združenih pivov-
aren Zalec-Laški Trg in pizenjskega
piva „prazdroj“ iz slovaške češke „Me-
šanske pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja
na debelo od 100 kg naprej.

Odlikovan fotografski ateljé

Anton Jerkič

Gorica, Gosposka ulica št. 7. II. nadstropje

je največji in najmodernejši urejen ateljé na Primorskem.

Izvršitev fotografij vseh vrst je neprekosljiva.

Na razpolago je nešteto pohvalnih pisem.

Cene nižje kakor pri konkurentih.